

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Semita Perfectionis Purgativa, Illuminativa, Et Unitiva

Dirckinck, Johann

Coloniae Agrippinae, 1705

VD18 15298639

Prima Semita Perfectionis Purgativa, Peccatorum & vitiorum
montificationes complectens.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55242](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55242)

PRIMA
SEMITA
PERFECTIONIS
PURGATIVA,

Peccatorum & vitiorum mortificationes complectens.

Quemadmodum Regi, Principi terreno, pro inauguratione, Metropolitim regni ingressuro, viæ præparantur, colles planantur, valles æquantur, sentes, vepræsque excinduntur, sordes luteæ, aliæque obstacula removentur, ut facili, jucundoque itinere urbem subeat: ita pariter, cæli terræque Monarchæ, sive is ad animæ nostræ castrum accedat, sive nos ad ipsum, per semitam perfectionis tendamus; ante omnia, via purganda, mundanda, & præparanda est, hortante

te ad id magno Christi Prodromo & Baptista Joanne: *Parate viam Domini, reſtas facite ſemitas eius: omnis vallis implebitur, omnis mons & collis humiliabitur: & erunt prava in directa, & aspera in vias planas: & videbit omnis caro ſalutare DEI.* Lucæ c. 3. 5.

Tollenda nimirum vitiorum obliquitas, mitiganda paſſionum aſperitas, corrigenda peccatorum pravitas; mons ſuperbiæ depri- mendus, collis inanis gloriæ planandus, vallis timiditatis & puſillanimitatis replen- da; quibus rite peractis, *Videbit omnis caro ſalutare DEI.* Deum ſcilicet, & Chriſtum Salvatorem noſtrum in via illuminativa cognoſcet, atque in unitiva amoris intimi complexu ſtringet. Quod ut aſſequamur, viam in primis purgativam, in grefſus ſeu paſſus ſuos diviſam, cognitionis & rationis luce præviâ, fugæ & deteſtationis, orationis & mortificationis affectibus, tanquam pedibus, decurremus.

):(o):(

I. SEMITÆ PURGATIVÆ

I. PASSUS,

SEU

GRESSUS.

Desiderium perfectionis.

TEXTUS S. SCRIPTURÆ.

*Estote perfecti, sicut Pater
vester cælestis perfectus est.*

Matth. c. 5.

Cognitio Perfectionis.

Perfectio, teste S. Ambrosio L.6.c.2.
de Jacob, est, *Cui nihil deest*. Quan-
do nimirum amor benevolentia, erga
Deum & proximum, ad eum statum dedu-
ctus est; ut inordinatâ passionum cupiditate
edomitâ, atque exutis vitiis, expeditus ali-
quis sit ad exercitium omnium virtutum.

Consideratio Motivorum.

Anima christiana, & in primis religiosa,
ut toto conatu ad hanc perfectionem aspi-
res,

res, omniâque media sedulo & constanter adhibeas: moveat te I. Dei O. M. voluntas: *Estate perfecti. Matth. 5. Et: Hæc est voluntas Dei, sanctificatio vestra. 1. Thess. 4. II. Hoc studium & conatum à te exigit creatio tua ad imaginem Dei: hoc postulat Filii DEI incarnatio, passio & mors; nec non fidei christianæ ac statûs tui professio, recta ratio, & denique præmii cælestis magnitudo. III. Hæc est vera sapientia, & scientia Sanctorum: Hæc est drachmailla evangelica, quæ felicitatem semper duraturam emimus: Hæc est margarita pretiosa, omnibus mundi gemmis & unionibus infinite præstantior: hic est thesaurus absconditus: *Thesaurus infinitus hominibus, quo qui usi sunt, participes facti sunt amicitia Dei. Sap. c. 7.**

O quis igitur non summè desideret? Quis non omni conatu aspiret? Quis non omnia media pro viribus adhibeat; ut hanc sapientiam, hanc drachmam, hanc margaritam, hunc thesaurum incomparabilem obtineat?

Petitio.

Domine Deus meus, omnis perfectionis fons inexhauste; cum omnis scientiæ, sapientiæ, disciplinæ & virtutis principium sit, intimum ejus desiderium: *Initium enim illius est verissima disciplina concupiscentia. Sap. c. 6, 13. Tam ardens mihi infunde perfe-*
ctio-

tionis desiderium, ut petere, quærere, pulsare non desinam, donec inveniam.

Aspiraciones.

I. *Beati qui esuriunt & sitiunt iusticiam; quoniam ipsi saturabuntur, Matth. c. 5. O si in horum beatorum numerum referri mererer!*

II. *Domine Deus meus, da cordi meo Te desiderare, desiderando quærere, quærendo invenire, inveniendo amare. S. August. Med c. 1.*

III. *Concede mihi, Domine, famem, sitimque iustitiæ; & perfectionis desiderium insatiabile!*

PASSUS II.

Fuga peccati lethalis.

TEXTUS.

Tanquam à facie colubri fuge peccatum. Eccli. c. 21.

Cognitio.

QUID est mortale peccatum, nisi actio libera, debitâ rectitudine carens, quâ
quis

quis legem se graviter obligantem transgreditur? Ideoque animæ mortem incurrit: *Anima enim, qua peccaverit, ipsa morietur.* Ezech. c. 18. 20. Variis autem modis crimen lethale committitur; transgressione Decalogi & Ecclesiæ præceptorum: violatione votorum; admissione peccatorum capitalium: abusu sensuum & animæ potentiarum: denique omissione obligationum, & delictorum alienorum participatione. Hoc autem ordine perpetratur: præcedit in phantasia, & intellectu objecti repræsentatio; succedit declaratio; sequitur consensus, ac tandem opus: atque ex opere frequentato, peccandi consuetudo inolefcit.

Consideratio Motivorum.

Anime mi, ut summo peccati lethalis odio, & horrore percellaris, malitiam ejus ineffabilem, seriò & non obiter perpende. I. Peccatum mortale est libera transgressio legis divinæ; est contemptus, injuria, ingratitude, inobedientia & rebellio contra infinitam Dei majestatem, infinitè supra omnia, æstimabilem: adeoque est malum supra omne malum; est malum, ex quo omne malum: est malum quodammodo infinitum; quia est contra Deum infinitum: cujus intuitu, morbus, pestis, mors, & quidquid à mortalibus censetur malum; umbra duntaxat est mali.

II. Est malum ita defcædans, & conspurcans animam, ut cacodæmonibus evadat similis, Deo & Angelis abominabilis; super carbones denigrata; super serpentes, bufones & dracones deturpata; jure regni cœlestis spoliata; à consortio Angelorum & Sanctorum proscripta; atque à facie Dei in æternum projicienda III. Est malum pœnas & tormenta infligens sempiterna: famem, sitim, tenebras, lacrymas, ignem, foetorem, vermem, desperationem, lamentationem, & maledictionem perpetuam, nunquam totâ æternitate terminandam.

O cœcitas! ô insania! ô furor! ô rabies diabolica mortalium; tam sæpe, tam liberè, tam protervè & audacter peccantium! O Domine! quomodo possum hoc malum facere; & in te Deum meum peccare?

Petitio.

Confige, Domine, timoris & amoris tuâ jaculo cor meum; ut nunquam voluptatis, honoris, aut lucri temporalis illecebrâ ita excœcari me sinam; ut tanquam filius inobediens, aut servus nequam ac rebellis, præcepta tua transgrediar; sed millies mortem oppetere, millies omnia mundi bona perdere, millies omnia tormenta mâlim sustinere; quàm æquissima mandata tua transgrediendo Te ad iracundiam provocare.

Aspi-

Aspirationes.

I. *Quomodo possum hoc malum facere
& peccare in Deum meum? Gen 39. 9.*

II. *Domine vim patior, responde pro
me: Malo mori, quàm scèdari. S. August.*

III. *Ita me fulci, gratiâ tuâ, Domine,
ut omnia málum amittere, & mortem
subire, quàm Te Deum meum, peccato
lethali offendere.*

PASSUS III.

Fuga peccati venialis.

TEXTUS.

*Septies cadet justus, & resur-
get. Proverb. c. 24. 16.*

Cognitio.

PECCATUM veniale est transgressio libera
præcepti leviter obligantis, adeoque est
offensa Dei, non tamen talis, ut dissolutio-
nem amicitiae divinae, & pœnam sempiter-
nam promereatur. Peccatum verò hoc va-
riis modis committitur, ut docet Cassianus
Coll. 20. c. 11. nimirum, ignorantia, obli-
vione, cogitatione, sermone, obreptione,
necessitate, & carnis fragilitate.

Con-

Consideratio Motivorum.

Scio, Domine, à mundi affeclis peccatum veniale nihili duci, & instar paleæ, aut festucæ reputari; verùm an non me, & quemvis alium, perfectionis cupidum, summo illud studio, devitare oportet? Est enim I. macula animæ, eam defœdans; est velut lutum in candida veste: est velut ulcus in venusta facie: est scabies Deo & Angelis invisæ: est culpa, adeo odiosa supremo Numini, & gloriæ cælesti repugnans, ut quamdiu in anima, licet aliàs sanctissima, remanet, eandem à patria beata excludat. II. Ejus malitia est tanta, ut pro ea delenda Dominus JESUS sanguinem suum profuderit; nec omnium Sanctorum lacrymæ, pœnitentiæ, martyria & sanguis, per se sola, ad eam abolendam sufficient. III. Ejus effectus, & pœna omnino pestilens est: cor enim rei creatæ affigit, charitatis fervorem minuit, intellectum obscurat, voluntatem indurat, in exercitio virtutum alacritatem minuit, in oratione & cultu divino gustum ac devotionem tollit; ad peccatum lethale, veluti morbus ad mortem, disponit; & denique gravibus suppliciis, & in hac vita, & in igne purgante plectitur.

Quanto igitur hoc peccatum odio prosequendum? Quo dolore expiandum? Quo studio præcavendum?

Petitio.

Domine Deus meus, omnis puritatis amator, & impuritatis peccati etiam minimi, hostis & osor: Scio, tantam esse peccati venialis malitiam, ut præstet, omnes Angelos interire, homines damnari, Beatos cælo ejici, omnes creaturas in nihilum redigi, quàm te Deum meum, peccato vel levissimo offendi. Ac proinde tametsi omnia ista, unico duntaxat veniali peccato, impedire, omnes peccatores sanctificare, omnes damnatos cælo invehere possem, illud tamen nequaquam liceret perpetrare. Quare bonitatem tuam infinitam rogo, tanto me hujus peccati odio succende; ut omnia potiùs mundi tormenta velim tolerare, quàm Divinam Majestatem tuam peccato veniali deliberato offendere.

Aspirationes.

I. Præserva me Domine à contemptu venialium peccatorum: nam *qui spernit modica, paulatim decidet.* Eccli. c. 19.

II. *Fac me Domine fugere modica mala: magna siquidem ab illis nascuntur.* S. Chrysof. In c. 7. ad Rom.

III. Malo mori, quàm DEUM peccato veniali deliberatè offendere.

AN-

ANTIDOTA

Præservativa peccatorum, à Sanctis tradita & usurpata.

- I. Sacramentorum Pœnitentiæ & Eucharistiæ frequentatio.
- II. Cælestium, æternorum, & novissimorum meditatio.
- III. Fervens oratio, gratiæ petitio, sanctorum Patronorum invocatio.
- IV. Viva præsentis Divinæ recordatio.
- V. Librorum spiritualium lectio.
- VI. Assidua mortificatio, & operum pœnitorum usurpatio.
- VII. Per ascesin Ignatianam spiritûs exercitatio & renovatio.
- VIII. Examinis generalis & particularis diligens & constans adhibitio.

ANTIDOTA

Deletiva peccatorum venialium, à SS. Patribus insinuata, & ab Ecclesia approbata.

- I. O Ratio Dominica, omnibus Christianis à Christo præscripta. S. Aug.

- II. Tussio pectoris, à Publicano & aliis usurpata, cum intimo dolore. S. Ang. Epist. ad Seleucum.
- III. Eleemosynæ largitio, & quilibet fervens actus charitatis. S. Aug. Serm. 41. de Sacram.
- IV. Jejunium, & aliæ castigationes corporis. S. Chrysof. hom. 60. in Gen.
- V. Pœnitentia vel dolor animi, gemitus, lacrymæ, confessio, examen conscientie. Chrysof. l. c.
- VI. Aquæ benedictæ aspergio, cum contritione vel dolore. Alexander I. Papa. Et D. Thom. 3. p. q. 78. a. 3.
- VII. Benedictio ab Episcopo data, & id genus similia, quæ peccata venialia delent.

PASSUS IV.

Mortificatio Visûs.

TEXTUS.

Ascendit mors per fenestras.
Jerem. c. 9. 21.

Cognitio.

Magna est oculi & cordis sympathia: ex visu enim facile amor & concupiscentia

tia oritur: *Concupiscentia cum conceperit, parit peccatum & scandalum.* Unde monet Salvator: *Si oculus tuus scandalizat te, erue eum.* Matth. c. 5. v. 29. Id est, abnega, mortifica, ne peccatum & animæ mors per fenestras illas intret. Mortificatio autem hujus sensus in eo est sita; ut nihil indecens, nihil ad peccatum irritans, malitiosis, aut curiosis oculis fixè intuearis. Idque 1. in proprio corpore. 2. In alieno, maximè sequioris sexûs. 3. In imaginibus, picturis, statuis. 4. In libris, historicis, poëticiis, anatomicis. 5. In comædiis, & tragediis profanis. 6. In mundanis choreis & tripudiis. 7. Denique in variis rebus, in domo, templo, & platea occurrentibus.

Consideratio Motivorum.

Quis, obsecro, oculos, non omni sedulitate custodiat; si tela lethifera per eos in animam immissa, & causata inde vulnera & funera perpendat? 1. Si enim Eva pomum visu pulchrum non fuisset intuita, non fuisset seducta. 2. Si David oculos improvidè in Bethsabeam non conjecisset, anima ejus non fuisset lethaliter sauciata. 3. Si Holofernes à Juditha compta oculos avertisset; non fuisset captus in oculis suis, & capite truncatus. 4. Si Samson à Dalila, Salomon ab Alienigena, senes depravati à Susanna conspi-

28 SEMITA PERFECTIIONIS.

cienda, oculos cohibuissent; nunquam in tale præcipitium corruissent.

O quis igitur sibi non caveat? Non es innocentior Eva; nec Davide sanctior; nec Salomone sapientior, nec Samlone fortior, nec senibus illis nequam, ætate major; & tamen tam oculis liber es. Si sapis: *Averte oculos tuos, ne videant vanitatem.*

Petitio.

Concede mihi, Domine Deus, ejusmodi cum oculis meis fœdus pangere; ut nunquam evagentur ad ea, quæ animæ mortem inferant. Quid enim volo videre, quod non licet habere? Quid volo aspicere vana, speciosa, curiosa, fœda, periculosa, & noxia, quæ cor non satiant; sed turbant: non recreant; sed inquietant, & non rarò, instar basilisci, intuitu perimunt.

Da mihi igitur, oculos à vanitate avertere; & ad te Deum meum, omnis pulchritudinis fontem, eosdem elevare; ne unquam deprædentur animam meam, & necem inferant sempiternam.

Aspirationes.

I. *Averte oculos meos, ne videant vanitatem. Psal. 118.*

II. *Rector mi, averte à me oculorum elationem, & curiositatis pruriginem. S. Aug. Med. c. 1.*

III. Tribue mihi, Domine, tam cautè visum custodire; ut nunquam me ad peccandum valeat seducere.

PASSUS V.

Mortificatio Gustûs.

TEXTUS.

*Non est Regnum DEI esca
& potus; sed justitia, &
pax, & gaudium in Spi-
ritu Sancto. Rom. c. 14. 17.*

Cognitio.

GUSTUS, à perfectionis studioso, ita frœ-
nandus est; Ut. 1. Voluptas, quæ pe-
dissequa est, necessitatem, quæ domina est,
non præcurrat, & intentionem comedendi
vitiet; sed sequatur, nec queratur. 2. Men-
sæ benedictio & gratiarum actio non negli-
gatur. 3. Dum quis sanus est, cibis commu-
nibus acquiescat, delicatiora non appetat. 4.
Nimiam ciborum varietatem fugiat. 5. Ita
comedat, ut non totus comedat. 6. Bolum
unum alterúmve delicatiorum Christo sacri-
ficet.

ficet. 7. In vino sumendo parcus sit; atque extra prandii & cœnæ tempora, nisi causa rationabilis urgeat, nec comedat, nec bibat.

Consideratio Motivorum

Ad gustûs saporem & ciborum delicatorem dulcedinem spernendam, moveat te. 1. *Vilitas* gustatûs & comestionis, nobis cum brutis communis, ejusdemque finis: delicatiores enim cibi fetores & sordes abominabiliores generant. 2. *Brevitas*: tam enim brevis est gulæ voluptas, ut spatio loci, vix sit quatuor digitorum, spatio temporis vix totidem momentorum, inquit Innocentius Papa de Contemp Mundi c. 17. 3. *Pœna acerbitas*: gustus enim vini, Noë generis nostri instauratorem inverecundè detexit. Gen. 9. Gustus Loth duarum filiarum corruptorem effecit. Gen. 19. Gustus Israëlitas in deserto, magna ex parte, morte repentinâ delevit. Num. 11. Gustus Esau jus primogenituræ præripuit. Gen. 25. Gustus filios Heli, Ophni & Phinees, gladio Philistinorum confodit.

O quis igitur gustui suo nimium indulgeat? Quis gulæ irritamenta ambiat? Quis cultrum mortificationis non assiduè adhibeat?

Petitio.

Obsecro, Domine, inter hæc, manus tua
me

me regat, & gratia tua adjuvet; ut gustus illecebras, corpori, animæque nocivas constanter refugiam: ac momentaneam, quam in gustandis avium, piscium, & animalium cadaveribus, voluptatem experior, generosè contemnam: quò & in hac vita, gustem, quàm suavis sis Domine; & in altera, torrente voluptatis tuæ exsatièr.

Aspirationes.

I. In conviviis, epulisque lautioribus, imple Sapiientis monitum, & *statue cultum in gutture tuo.* Proverb. 23. 3.

II. *Pota me torrente voluptatis tuæ, ut nil jam mundanorum degustare libeat, venenata dulcedinis.* S. Aug. Med. c. 9.

III. Adjuva me, Domine; ut in cibo potuque non meam voluptatem; sed tuam voluntatem, viriumque instaurationem, ad gloriam tuam, confectèr.

PASSUS VI.

Mortificatio Auditus.

TEXTUS.

Sepi aures tuas spinis; & linguam

B 5

quam nequam noli audire.
Eccli. 28.

Cognitio.

Mortificandus est auditus : & aures spinis timoris Domini , & circum-
spectiois muniendæ sunt ; ne per eas
intrent verba obscœna , amatoria , scur-
rilia , aut hujusmodi cantica . Item verba
detractoria , adulatoria , curiosa , vana ,
aliâque quæ animam vel inficiant , vel
graviter saucient .

Consideratio Motiverum.

Eò magis , haud dubiè , studiosiùsque
aures obturandæ sunt , quò major est ho-
stium numerus , qui per portas istas in-
troitum in animæ domum moliuntur ; &
inquilino aut damnum aut interitum ma-
chinantur . Hostes illi sunt , sermones , ut
dictum est , obscœni , detractorii , aliique
noxii ; quæ i. Animam maculant , dum
limacum instar , viscosa & lubrica post se
vestigia relinquunt . ii. Anditores inescant ,
alliciunt , & seducunt , ad similia profe-
renda , discursûmque vetitum protrahen-
dum . iii. Non rarè , præsertim apud in-
nocentes , vulnus animæ lethiferum in-
fligunt , vitâmq; spiritualem eripiunt .

O quis

O quis igitur, more serpentum, non sapiat, atque ad hujusmodi incantationes, aures obturet?

Petitio.

Concede mihi, Domine, aurium mearum portas, ita spinis timoris Divini & circumspeditionis munire; ut omnem verbis indecentibus, ac noxiis, cæterisque vanitatibus & nugis aditum præcludam; quò aures meæ ad eloquia divina percipienda meliùs disponantur.

Aspirationes.

I. *Fili mi, si te laudarint peccatores, verborum lenociniis, ne acquiescas eis. Proverb. c. 1, s. 10. Imò ne auscultes quidem.*

II. *Cave tibi, ne audiat, unde laudaris. S. Bernard. de disc. cast. Molliti enim sunt sermones ejus, super oleum, & ipsi sunt jacula. Psal. 54. 22.*

III. *Sepi, Domine, undique aures meas spinis; ut linguam nequam nunquam libenter audiam!*

PASSUS VII.

Mortificatio Odoratûs.

TEXTUS.

*In illa die auferet Dominus
olfactoriola ; & erit pro
suavi odore fœtor. Isaiaë c. 3.*

Cognitio.

ODoratus, licet inter quinos sensus, innocentior sit, minusque aliis, peccato obnoxius ; falce nihilominus, mortificationis amputandus est, & abnegandus. 1. Ne flores, aliave odorifera gestando nares identidem oblectemus. 2. Ne linteola, interulas, & vestes odoribus perfusas circumferamus. 3. Ne locum habitationis nostræ, suffitu exquisito, suffumigemus. 4. Pro salute animarum, operisve pii necessitate graveolentiam fortiter feramus, nec ob hujus molestiam, opera charitatis refugiamus.

Consideratio Motivorum.

Ad mortificandum odoratum, moveat te 1. Turpitude hujus sensualitatis ; *Turpe enim est viro sapienti & bono, si unguentis oblinitur, & floribus coronatur in-*

cedat : quod qui facit , utique insipiens. ineptus & nihil est , & quem ne odor quidem virtutis attigerit. Ait Lactantius 6. Inst. c. 22. Rationem dat S. Chrysoſtomus Hom. 4. de Lazaro : Corporis enim & veſtium fragantia , arguit intus latere animum graveolentem & immundum. II. Præmium : quia pro fœtoris tolerati moleſtia, ſuccedet odoris cœleſtis fragantia. III. Supplicium & pœna; etenim in inferno erit pro ſuavi odore fœtor & mephitis abominabilis.

Petitio.

Domine JEſu , qui fœtorem ſtabuli & montis Calvariæ , pro ſalute noſtra tolerare dignatus es ; da mihi , amore tui, odores ſuaves contemnere , graveolentiam fortiter ſuſtinere ; ut in odorem unguentorum tuorum currere valeam.

Aſpirationes.

I. In odorem unguentorum tuorum (& virtutum) curremus. Cant. 1.

II. Miles es ſpiritualis : talem verò non oportet olere unguentum ; ſed ſpirare virtutem : nihil enim immundum animâ, quoties corpus talem habet fragrantiam. S. Chryſoſt. Hom. 4. de Lazaro.

III. Utinam mi JEſu , nec gratum fœter odorem , nec ingratum refugiam !

PASSUS VIII.

Mortificatio Tactûs.

TEXTUS.

*Recedite, recedite, exite inde;
pollutum nolite tangere: exi-
te de medio ejus: mundani-
ni, qui fertis vasa Domini.
Isaiaë c. 52. 11.*

Cognitio.

Sensus tactûs diligentissimè omnium co-
hibendus & mortificandus. 1. Quoad
attactum corporis proprii. 2. Corporis
alieni, etiam in partibus honestis, ut
facie, manu. 3. Quoad vestes molliores.
4. Castigandus quoque est operibus pœ-
nitentiæ.

Consideratio Motivorum.

Ad sensûs hujus mortificationem te
permoveat 1. Exemplum Christi Domini,
cujus oculi sputis, aures blasphemis, na-
res fœtoribus, gustus felle, tactus fla-
gris, spinis, clavis, cruciati sunt; & tu
de-

delicatule, sensibus blanda requiras, aspera fugias ? II. Absterreat te periculum peccati; cū sensus hic omnium, teste experiētiā, sit periculosissimus. III. Virulentia & blanda sāvitia: ut enim scribit S. Basilius: *Tactus est omnium sensuum perniciosissimus, & sāvissimè blandiens; sensusque reliquos ad voluptatis illecebras pelliciens, toto corpore diffusus, & per omnem ejus superficiem, adversus animam sāvè dominatur.*

Petitio.

Rogo Te, Domine JĒsu, per sacrosancta Vulnera tua, concede mihi, sensum tactūs ita frēnare & castigare; ut nunquam contra Spiritum rebellet; & in ignis inextinguibilis periculum me coniciat.

Aspirationes.

I. *Noli me tangere.* Joan. C. 50.

II. *Recede à me mulier, adhuc igr. iculus vivis, tolle paleam.* S. Gregorius L. 14. Dial. c. II. de S. Ursicino Presbytero moriente.

III. *Qui tetigerit picem, inquinabitur ab ea.* Eccli. c. 13. V. 1.

P A S S U S IX.

Mortificatio oris , manuum ,
pedum , & aliorum mem-
brorum.

T E X T U S.

*Sicut exhibuistis membra ve-
stra servire immunditiæ, &
iniquitati ad iniquitatem: ita
nunc exhibete membra ve-
stra servire justitiæ ad san-
ctificationem. Rom. 6. 19.*

Cognitio.

Corporis membra in his abneganda
& mortificanda sunt: 1. Ne ea, quæ
ad Deo serviendum concessa sunt orga-
na, ad ejus offensam, adhibeantur in-
strumenta. 2. Ne membrum unum, al-
terius fungatur officio. 3. Cachinni, cla-
mores, gesticulationes, & mores indecen-
tes caveantur. 4. Plurima alia, modestiæ &
decoro repugnantia evitentur.

Con-

Consideratio motivorum.

Ad hanc mortificationem impellat te,
 I. Amor modestiæ, non solum personis
 religiosis, verum etiam honestis quibus-
 cunque conveniens. II. Gratitude; ma-
 nus enim Domini plasmavit te; pelle &
 carne vestivit te; ossibus & nervis com-
 pegit te; manibus & pedibus, oculis &
 labiis instruxit te, ad sibi serviendum;
 quidni igitur ea gloriæ divinæ devoveas?
 III. Magnitudo beneficiorum, in mem-
 brorum concessione collatorum: quanta
 enim singula sint dona, ex carentia sin-
 gulorum deprehendes; si enim oculos,
 manus, aut pedes amissos, recuperare pos-
 ses, quàm auri, argentique summam, non
 libens impenderes? An non igitur insignis
 ingratitude nota est, ea ad peccandum,
 Benefactorémque liberalissimum offenden-
 dum usurpare?

Petitio.

Largire mihi, Creator mi, omnia cor-
 poris mei membra ita mortificare, ita
 gubernare; ut semper, in silentio & lo-
 cutione, in sessione & statione, in am-
 bulatione & motione, in bibitione & come-
 stione, aliâve quavis actione, morum ho-
 nestatem eximiam, compositionem exa-
 ctam,

Etiam, decoram urbanitatem ac modestiam singularem præ me feram, ad gustum & beneplacitum tuum; nihilque admittam, quo oculos tuæ Majestatis offendam.

Aspirationes.

I. *Mortificate membra vestra, quæ sunt super terram. Ad Coloss. c. 3.*

II. *In ipso motu, gestu, incessu, tenenda verecundia. S. Ambros. L. 1. Offic. c. 18.*

III. *Da mihi, Domine, ita membra omnia regere & gubernare, ut proximis exemplum, oculis tuis spectaculum amœnum exhibeam.*

P A S S U S X.

Mortificatio Abusûs Linguæ,
In pronuntiando toties, absque reverentia, SS. JESU nomine.

T E X T U S.

Non assumes nomen Domini DEI tui in vanum. Exodi c. 20.

Cogni-

Cognitio.

Magnus & vulgaris abusus est, ad quælibet dicta, absque reverentia, ex mala consuetudine, sacrosanctum DEI aut JESU nomen pronuntiare; ideoque ope examinis particularis, inolita ejusmodi consuetudo abolenda est; additâ pro majore efficacia, quoties deliqueris, nonnullâ oratione, eleemosynâ, aliâve pœnâ.

Consideratio motivorum.

Ad vulgare illud cacoëthes abolendum, moveat te I. Prohibitio Supremi Numinis; à quo id vetitum: *Non assumes nomen Domini DEI tui.* II. Pœnæ comminatio: *Nec enim infontem habebit Dominus eum, qui assumpserit nomen Domini DEI sui frustra.* Exodi c. 20. 7. III. Ipsa denique indecentia: nomen enim Dei excelsum est & admirabile, sanctum & terribile. Nomen verò JESU dulce quidem est & amabile; sed simul honorabile & excelsum, ac super omne nomen elevatum, in quo omne genu flectitur. Quæ igitur indecentia, quæ inurbanitas est, tale ac tantum nomen, ad res quasvis frivolas in vanum assumere, quod nomine tuo fieri, ægrè ferres?

Petitio.

Domine Deus magne & omnipotens:
qui

qui in monte Sinai, non absque populi pavore, nomen sanctum tuum, in vanum assumi vetuisti: gratiam mihi uberem concede; ut nunquam deinceps nomen tuum absque necessitate & reverentia proferam; atque ita pœnam transgressoribus intentatam effugiam.

Aspirationes.

I. Sanctam & terribile nomen Ejus.
Psal. 110. 9.

II. JESU dulcedo cordium,
Fons vivus, lumen mentium,
Mel, nectar, melos aurium,
& Excedens omne gaudium,
Et omne desiderium!

III. Utinam, mi JESU, nomen tuum ineffabile, nunquam in vanum assumere!

PASSUS XI.

Fuga Mendacii.

TEXTUS.

Noli velle mentiri omne mendacium. Eccli. 6. 7.

Cogni-

Cognitio. ♥

Mendacium est locutio contra mentem; dum aliter loqueris, aliter sentis. Estque triplex, jocosum, officiosum, nocivum; quæ omnia peccata sunt, licet alterum altero sit gravius.

Consideratio Motivorum.

Ad mendacium omne, studio singulari cavendum, moveat te I. Mendacii author, scilicet diabolus, qui est pater & primus author mendacii. Joan. c. 8. Et mendaces ex patre diabolo sunt, filiique diaboli, non naturâ, sed imitatione; non carnis successione, sed criminis, ut loquitur S. Epiphanius Hæresi 38. & S. Ambros. in Luc. II. Mendacii damnum; mendax enim proximum fallit, fidem apud ipsum amittit, commercio humano officit; & si mendacium cum damno gravi connexum est; *Animam occidit.* Sap. 1. 11. III. Mendacii venenum & malitia; quæ tanta est; ut licet totum mundum lucrari valeres, neutiquam tamen proferendum esset: quia *non sunt facienda mala, ut eveniant bona.* Ad Rom 3. 8.

Petitio.

O suprema Veritas, tantum mihi impertire veritatis amorem, & odium mendac-

dacii, ut nunquam, aut joci gratiâ, aut damni metu, aut lucri spe, aut pœnæ timore, à veritate deflectam, aliudque ore proferam, ac corde sentiam.

Aspirationes.

I. Fuge lingua mea, mendacium: Os enim, quod mentitur, occidit animam. Sap. c. 1. 11.

II. O quantopere mihi cavendum est omne mendacium; quia scriptum est: perdes omnes, qui loquuntur mendacium. S. Gregor. L. 18. Moral. c. 2.

III. O æterna Veritas! Nunquam ex ore meo prodeat mendacium, & falsitas!

PASSUS XII.

Mortificatio consuetudinis
jurandi.

TEXTUS.

Ego autem dico vobis, non jurare omninò: sit autem sermo vester est, est; non, non: quod

*quod autem abundantius est,
à malo est. Matth. 5.*

Cognitio.

Juramentum est invocatio tacita vel expressa Numinis Divini, tanquam primæ & infallibilis Veritatis, in testem alicujus rei. Quod ut debite ac licite fiat, necesse est, ut fiat *in judicio, justitia, & veritate*. 1. *In judicio*, id est cum discretionem, prudentiam, considerationem & reverentiam. 2. *In justitia*: Ut sit de re justa, licita, & honesta. 3. *In veritate*: Ut res sit veritati consona. Hæc tria si defint, jurare non licet; ac proinde consuetudo tam crebro jurandi penitus proscribenda est.

Consideratio Motivorum.

A pessima jurandi consuetudine ac temeritate, retrahat te. 1. Pœna æterna, indicata ab Apostolo Jacobo in Epist. c. 5. 12. *Ante omnia fratres mei nolite jurare, neque per cœlum, neque per terram, neque aliud quodcumque juramentum, ut non sub judicio decidatis*. Id est ut non incidatis in condemnationem æternam, dum ex frequentia jurandi inciditis in perjurium. 11. Pœna temporalis: nam juravit Saul se occisurum Jonatham, & quan-

ta ex eo perjuriam; dum juravit populus, se id non permissurum? Juravit Jephthe, se occisurum, quod primò occurreret; & unigenita occurrit filia: at quanto cum dolore & pœnitentia? Juravit Herodes se Herodiadis filiæ daturum, quidquid petitura esset: petivit caput Joannis Baptistæ, & obtinuit; at quanto cum dolore, crudelitate, & homicidii atrocitate? O quis igitur temerè jurare, non perhorrescat?

Petitio.

Cùm tua, Domine, Majestas jurare vetuerit, fac ut linguam meam ita à juramentis cohibeam, ut temerè jurantium & pejerantium supplicia evadam.

Aspirationes.

I. Iurationi non assuescat os tuum: multi enim casus in illa. Eccli. 23. 9.

II. Mentiri & jurare lingua tua prorsus ignoret; tantusque in te sit veri amor, ut quidquid dixeris, juratum putes. S. Hieronym. Epist. 24. ad Celant.

III. Pone Domine, ori meo custodiam, ut pessimam jurandi consuetudinem dediscam.

PASSUS XIII.

Mortificatio & fuga detractio-
nis.

TEXTUS.

Non eris criminator, nec susurro in populo. Levit. c. 19. 16.

Cognitio.

Detractio est alienæ famæ injusta violatio vel denigratio. Quod vitium, pro dolor! admodum commune est, & per omnia hominum genera grassatur: habetque annexum onus, famam ablatam restituendi: non enim dimittitur peccatum, nisi restituatur ablatum, ut ait S. Augustinus Epist. 54. ad Macedon. At quanta in hoc difficultas? Et quotus quisque obligationi suæ respondet, ac famam ablatam restituit?

Consideratio motivorum.

Quis non summo contendat studio, ut detractoribus non accenseatur? Sunt enim

C

I. Deo

48 SEMITA PERFECTIIONIS.

I. Deo ingrati & invisi : *Detrañtores Deo odibiles.* Rom. c. 1. II. Sunt à DEO maledicti : *Detrañtores enim, susurrones, & bilingues maledicti.* Eccli. c. 28. III. Sunt proditores, *hostes in castrum Domini introducences, discordias inter fratres seminantes, & scandala nutriendes.* S. Bernard. serm. 3. de dedic. IV. Sunt serpentes, *venenum evomentes mortiferum. Lingua eorum est vipera, & lancea acutissima; qua tres interficit flatu uno: & illius percutiens conscientiam, (qui auscultat) & istius vulnerans charitatem, (qui patitur) & seipsum perimens.* S. Bern. de tripl. cult. V. Sunt *Damonibus pares, & fortè peiores, cum nullus diabolus alteri detrahat.* S. Chrysoft. hom. 44. O quis igitur hoc malum non cane pejus & angue devitet?

Petitio.

Adsit mihi, Domine, efficax gratia tua, ut hoc vitium adeò mortalibus commune, omnibus viribus subterfugiam; & cum innumeris aliis in hoc malitiæ barathrum non incidam, æternúmque peream.

Aspirationes.

I. Injice, Domine, frænum ori meo, ne unquam ulli mortalium detraham: Nam,

Ab-

*Abominatio hominum detractor. Proverb.
c. 24. 9.*

II. *Cave, ut aut linguam, aut aures
habeas prurientes: id est, aut ipse alius de-
trahas, aut alios audias detrahentes. S.
Hieron. ad Nepot. Epist. 8.*

III. *Manus tua, Domine, me retra-
hat ac teneat, ne in Satanicum detractio-
num barathrum incidam. S. Chrysostom.
ad pop.*

PASSUS XIV.

*Mortificatio & Fuga aliorum
linguæ vitiorum.*

TEXTUS.

*Qui custodit os suum, custodit
animam suam: qui autem
inconsideratus est ad loquen-
dum, sentiet mala. Proverb.
c. 13. 3.*

Cognitio.

Reliqua linguæ vitia, ope examinis par-
ticularis, cum primis mortificanda,
sunt contentio, calumnia, duplicitas, gar-
ru-

rulitas, mordacitas, adulatio, imprecatio, secretorum revelatio, murmuratio, susurratio, & contemptus aliorum.

Consideratio motivorum.

Quandoquidem maxima est linguam ritè gubernandi difficultas; ei maximam quoque vigilantiam & custodiam adhibendam esse, quis non videt? *Linguam nemo hominum domare potest*, ait S. Jacobus c. 5. v. 8. utpote, quæ est inquietum malum, universitas iniquitatis, plena veneno mortifero. Quis igitur sibi fidat? Displicent autem & repugnant peccata linguæ i. Deo Patri, qui membrum illud ad se laudandum nobis concessit, & nos illo abutimur. Illo, ut inquit idem S. Jacobus, Deo benedicimus, & proximo maledicimus, qui ad imaginem DEI factus est. ii. Repugnant & displicent DEI Filio, qui toties in SS. Eucharistiæ Sacramento linguam nostram tangit, & sanctificat; quam nos toties rursus profanamus. iii. Repugnant ac displicent Spiritui Sancto, qui super Apostolos in forma linguæ igneæ apparuit. O quàm ergo malum est, & noxium, non custodire linguam suam?

Petitio.

Domine, cujus est gubernare linguam,
pone

pone custodiam ori meo , & ostium circumstantiæ labiis meis , ut non declinet cor meum in verba malitiæ ; quibus Patrem , & Filium , & Spiritum Sanctum offendam , eisque displiceam.

Aspirationes.

I. *Verbis tuis facito stateram , & frænos ori tuo rectos : & attende , ne fortè labaris in lingua. Eccli. c. 28. 29.*

II. *Domine refugium meum : da quod jubes , & jube quod vis. Tu nôsti de hac re gemitum cordis mei , & flumina oculorum meorum. Ait S. Augustinus L. 10. Conf. loquens de linguæ continentia.*

III. *Dixi , custodiam vias meas , ut non delinquam in lingua mea. Psal. 38.*

P A S S U S X V.

De Mortificatione Superbiæ.

T E X T U S.

Superbiam nunquam in sensu tuo dominari permittas : ab ipsa enim initium sumpsit omnis perditio. Tob. c. 4. 14.

Cognitio.

Superbia est inordinatus appetitus propriae excellentiae. D. Thomas. Actus verò superbiae, mediante Examine particulari, mortificandi per partes, sunt sequentes:

Actus Superbiae.

1. Humanas laudes inordinatè appetere, iisque vanè delectari.
2. Seipsum, & opera sua vanè laudare.
3. Honores & dignitates inordinatè appetere.
4. Sanctitatem & justitiam, famæ aucupandæ gratiâ, simulare.
5. Insolenter sibi attribuere, quæ non conveniunt.
6. Mente inaniter & superbè intumescere.
7. Elato corde supra vires aliquid attentare.
8. Alios arroganter contemnere.
9. Suo iudicio & consilio plus æquo & pertinaciter adhærere.
10. Discordias cum aliis gerere & fovere.
11. Nolle se aliis subicere & obedire.
12. Acceptum beneficium, elato animo, extenuare, contemnere, oblivisci.

Consideratio motivorum.

Quis superbè intumescere audeat, si
su-

superborum supplicia expendat? Superbia enim Luciferum è cælo præcipitat: Nabuchodonosorem regno privat, bestiisq̃ assimilat: Davidis populum numerantis, regnum gravissimâ pestilentia devastat. *Superbia*, inquit Innocentius Papa de vilit. cond. hum. *turrim everuit, linguam confundit, prostravit Goliath, suspendit Aman, interfecit Nicanorem, peremit Antiochum, Pharaonem submersit, & Sennacherib interemit. Sedes Ducum superborum destruxit Deus, & radices gentium superbarum arefecit.* O quis igitur fastum comprimere non satagat? Quis Deum, superbis resistentem, non timeat?

Petitio.

Concede mihi, omnipotens DEUS, ut superbiam nunquam in corde meo dominari permittam; ne fastum cum elatis in æternitate infelici deplem; exclamans: *Quid profuit nobis superbia, aut divitiarum jactantia quid contulit nobis? Transierunt omnia illa tanquam umbra.* Sap. c. 5. 8.

Aspirationes.

I. *Deus superbis resistit, humilibus autem dat gratiam.* Jacobi c. 4.

II. *Redemptor meus, expelle à me spiritum*

*rum superbia, & concede propitius thesaurum
humilitatis tuae. S. August. Med. c. 1.*

III. *Quid superbis terra & cinis? Eccli.
10. An nescis, quod sis miser & miserabilis,
& pauper, & cæcus, & nudus?*

P A S S U S XVI.

Mortificatio vanæ gloriæ.

T E X T U S.

*Non gloriatur sapiens in sapien-
tia sua: & non gloriatur for-
tis in fortitudine sua: & non
gloriatur dives in divitiis
suis: sed in hoc gloriatur, qui
gloriatur, scire & nôsse Me.
Jerem. c. 9. 23.*

Cognitio.

CEnodoxia, seu vana gloria est inordina-
tus gloriæ appetitus; gloria autem
nihil est aliud, quàm clara & bona alio-
rum de nobis notitia seu æstimatio: quæ
si interiùs subsistit, fama nuncupatur; si
verbis proditur, laus dicitur; si aliis signis

exterioribus manifestetur, *honor* appellatur.

Actus vanæ gloriæ.

1. Facta ac dicta sua, plus quàm oportet, æstimare.
2. In operibus aut dictis suis sibi complacere.
3. Ut ea ab aliis quoque cognoscantur & æstimentur, desiderare.
4. Ut hæc æstimatio exteriùs etiam prodatur, & verbis manifestetur, optare.
5. Variis actibus, modisq; hanc aliorum de factis suis æstimationem venari.
6. Etiam verbis propriis eadem deprædicare: & hæc deprædicatio propriè nominatur *jactantia*.

Consideratio Motivorum.

Quis vanam gloriam non toto corde aversetur & fugiat: si perpendat, quòd illa sit I. Furtum, debitum Deo honorem auferens, & sibi illum vendicans. II. Mendacium & stultitia; cùm sciens, se esse vermiculum, atomum, nihilum, omni contemptu dignissimum, & nihilominùs laudem humanam appetit. III. Venenum opera inficiens, & meritum premiùmque cæleste adimens. Unde monet Sal-

vator : *Attendite, ne iusticiam vestram faciatis coram hominibus, ut videamini ab eis, alioquin mercedem non habebitis apud Patrem vestrum, qui in caelis est.* Matth. c. 6. Et S. Basilius Const. Monast. c. 10. ait : *Inanis gloria est dulcis spiritualium operum exspoliatrix, iucundus animarum hostis, blandissima honorum nostrorum depradatrix; eademque mellis illicitus, fraudis suae colocatrix, & mortiferi hominum mentibus poculi porrectrix.* O quis tam cæcus & stolidus, ut hoc veneno, hoc poculo se ingurgitet?

Petitio.

Amove à me, Domine, cœcitatem & stoliditatem istam; ne unquam umbram honoris, veritati; gloriolam brevissimam, gloriæ æternitati anteponam; & præmia sempiterna pro re vilissima vendam; sed divinam gloriam tuam unicè semper intendam. *Tibi enim Regi seculorum immortalis & invisibili, soli Deo, honor & gloria.*

Aspirationes.

I. *Quid habes, quod non accepisti? Si autem accepisti, quid gloriaris, quasi non acceperis?* 1. Corinth. 4. 7.

II. *O insipiens, quid tibi prodest hominum memoria, (& inanis gloria) si ubi es,*

torqueris. & ubi non es, laudaris. S. Chry-
sost. in Matth.

III. Humillime JESU: hâc gratiâ beari
opto animitus ; ut nunquam efficiar inanjs
gloriæ cupidus.

PASSUS XVII.

Mortificatio Avaritiæ.

TEXTUS.

*Avaritia nec nominetur in
vobis, sicut decet Sanctos.
Ephes. c. 5. 3.*

Cognitio.

Avaritia est inordinatus appetitus haben-
di divitias. Continet autem binas spe-
cies : prima bonis alienis acquirendis im-
moderatè inhiat ; secunda bonis proprijs,
ultra rationis præscriptum incumbit.

Actus.

1. Nimiam de divitijs æstimationem con-
cipere.
2. Assiduam divitiarum desiderium in
pectore fovere.

58 SEMITA PERFECTIONIS.

3. Superfluas curas de divitiis coacervandis suscipere.
4. Varias artes, modosque illicitos, divitias acquirendi, excogitare.
5. Aliis mercedem, aut debitorum solutionem denegare.
6. Etiam sibi ipsi sustentationem debitam subtrahere.
7. Erga egenos, miserosque cor obduratorum gerere.

Consideratio Motivorum.

Cùm Spiritus Sanctus, in sacris Paginis, tot in avaros fulmina contorqueat, quis avaritiae cor suum mancipare praesumat? I. Fulmen est, horrendum vae: *Vae vobis divitibus, qui habetis hic consolationem vestram, Lucae c. 6.* II. Fulmen est iniquitatis denuntiatio: *Avaro nihil est scelestius. Eccli. c. 10. Et: Radix omnium malorum est cupiditas. Nihil enim iniquius est, quam amare pecuniam: hic enim & animam suam venalem habet. Eccli. c. 10.* III. Fulmen est, salutis difficultas, & damnationis aeternae periculum ac facilitas. *Facilius est camelum per foramen acus transire; quam divitem intrare in regnum caelorum. Matth. c. 19.* Nam qui volunt divites fieri, incidunt in tentationem, & in laqueum diaboli, & desideria multa inutilia, qua mergunt hominem in

in-

interitum , & perditionem. 1. Tim. c. 6. Vbi sunt , qui argentum thesaurizant , in quo confidunt homines? Exterminati sunt , & ad inferos descenderunt. O quis igitur non contremiscat ? Quis hoc præcipitium non fugiat ?

Petitio.

Theſaurus & opulencia mea Deus , da mihi , divitiæ ſi affluent , cor non apponere ; aliena non appetere , propria non inordinatè amare , curas ſuperfluas depone- re , debita ſolvere , erga inopes & miſeros , mitem & largum me exhibere ; ut theſau- ros cœleſtes acquiram copioſiùs , & Te Deum meum beatiùs poſſideam.

Aſpirationes.

I. Videte & cavete ab omni avaritia. Lucæ c. 12. 15.

II. Omnis copia , qua Deus meus non eſt , egeſtas mihi eſt. S. Aug. Med. c. 18.

III. Exſtingue in me , Domine , in- ordinatam cupiditatem bonorum tempo- ralium ; & æternorum inſatiabile ſuc- cende deſiderium!

PASSUS XVIII.

Mortificatio Luxuriæ.

TEXTUS.

Si secundum carnem vixeritis, moriemini; si autem Spiritu facta carnis mortificaveritis, vivetis. Rom. 8. v. 13.

Cognitio.

Luxuria est inordinatus appetitus venereorum. D. Thom. 2. 2. q. 259. Cujus actus mortificationis falce præcidendi sunt sequentes :

1. Cogitationes pravas fovere; absque delectatione morosa.
2. Morosa in cogitationibus impuris delectatio.
3. Consensus simplex in opus luxuriosum.
4. Aspectus libidinosus.
5. Verborum impudicorum prolatio.
6. Oscula impudica.
7. Tactus & amplexus impudicus.
8. Ipsius operis turpis & nefandi consummatio.

9. Con-

9. Consuetudo operis luxuriosi : unde quædam quasi necessitas ex frequentatione oritur.

Consideratio Motivorum.

O justissime scelerum carnalium vindex Deus ! Si quis justitiæ tuæ rigorem , tam atrociter crimina hæc plectentem , consideret ; quis non toto corpore perhorrescat ?

I. Hoc enim scelus Pentapolim cum adjacente regione , igneo sulphure , evertit. Gen. 17. Sichem cum populo interemit. Isai. 34. Raptores Dinæ Her, & Onam percussit. Ibid. 38. Judæum libidinosum , & Madianitidem pugione confodit. Num. 15. Tribum Benjamin delevit. 1. Reg. 2. Filios Heli sacerdotis in bello prostravit. 2. Reg. 11. Amon interfecit , *Vriam occidit* , Ruben maledixit , Samsonem seduxit , Salomonem pervertit. O quis ad tam horrenda supplicia non metuat ? Quis ad vitii hujus dominatum ac tyrannidem non expavescat ?

II. Hoc namque vitium , omnem ætatem corrumpit , omnem sexum confundit , omnem ordinem solvit , omnem gradum pervertit : invadit enim senes & juvenes , mares & fœminas , prudentes & simplices , superiores & inferiores , atque etiam , pro dolor ! sacerdotes. Ut lamentatur Innocentius Papa de vilit. cond. hum. l. 2. c. 22. & 23.

& 23. III. O quis igitur non exclamet cum S. Hieronymo: *O ignis infernalis luxuria! Cujus materia gula, cujus flamma superbia, cujus scintilla prava colloquia, cujus fumus infamia, cujus cinis immunditia, cujus finis gehenna.* Hieron. in epist.

Petitio.

Da nobis, quæsumus, omnipotens Deus, vitiolorum nostrorum flammam extinguere, sensuum portas cautissimè custodire: summam in phantasiis, cogitationibus, desideriiis, affectibus, verbis, colloquiis, conversationibus, amicitiiis, & operibus puritatem sectari; ut vitii hujus tyrannidem evadere, & incendia superare valeamus; ne cum tot hominum millionibus, ob hoc vitium damnatis, flammis sempiternis exuramur.

Aspirationes.

I. *Omnis immunditia, ne nominetur in vobis.* Ad Ephes. c. 5. 3.

II. *Rex meus, exstingue in me desideria carnis, & accende ignem tui amoris.* S. August. Med. c. 1.

III. *Momentaneum quod delectat, æternum quod cruciat.*

P A S S U S XIX.

Mortificatio Invidiæ.

T E X T U S.

Deponentes igitur omnem malitiam, simulationes & invidias. 1. Petri c. 2. 1.

Cognitio.

Invidia est tristitia de bono alterius, in quantum æstimatur diminuere propriam gloriam: Cujus actus Examine particulari supprimendi, sunt sequentes:

1. Tristari & indignari de bonis alterius.
2. Lætari de alterius malis.
3. Bona aliorum silentio involvere.
4. Manifestam aliorum virtutem calumniari.
5. Aliorum opera bona impedire.

Consideratio Motivorum.

Quàm virulentum, ac pestiferum malum sit invidia, quis verbis dignè expresserit? Nam I. Invidia diaboli primos parentes nostros seduxit, Abelem interemit,

Sau-

64 SEMITA PERFECTIÖNIS.

Saulem ad Davidis necem instigavit, Christum Dominum, per Pontifices, morti adjudicavit. II. Invidia, ut docet S. Cyprianus serm. de zelo & livore, *Est radix malorum omnium, fons cladum, seminarium delictorum, serpentis praeceptum.* O igitur malum virulentum! III. Invidia, ex mente S. Basilii hom. II. est diaboli inventum, pietatis impedimentum, via ad gehennam, privatio regni caelorum, interitus vitae, pestis naturae adversa omnibus bonis ex Deo provenientes; demum ipsi DEO contraria. O malum pestiferum! O toxicum serpentinum!

Petitio.

Domine DEUS meus, charitatis fons, & origo bonitatis: hunc mihi dilectionis proximi gradum concede, ut omni livoris peste caream; & haereditatem illam, quam cohæredum numerus non angustat, quæ & omnibus una est, & singulis tota, unice diligam.

Aspirationes.

I. *An oculus tuus nequam est, quia ego bonus sum? Matth. c. 20. 15.*

II. *Rektor meus, amove à me zeli livorem, contentionis ardorem, & invidia ruginem. S. Aug. Med. c. 1.*

III. Salvator mi, libera me à rancore invidiæ, ut replear charitatis Tuæ dulcedine.

P A S S U S XX.

Mortificatio Gulæ.

T E X T U S.

Attendite, ne fortè graventur corda vestra, in crapula & ebrietate. Lucæ c. 21. 34.

Cognitio.

Gula est inordinatus appetitus alimenti, qui quinos excessus seu actus complectitur.

1. In quantitate, nimium cibi & potûs sumendo, excedere.
2. In qualitate, nimis lautum ac delicatum cibum, potûmque appetere.
3. In tempore: ante & extra consuetam horam, edere & bibere.
4. In modo: nimiâ aviditate & ardore, alimentum sumere.
5. In condimento: esculenta nimis studiosè & exquisitè præparata desiderare.

Con-

Consideratio motivorum.

Qui gulæ damna æquè, ac supplicia crebro ad mentis trutinam revocaverit, facile sibi frænum injecerit. Oritur enim ex ea

I. In anima inepta lætitia, scurrilitas, immunditia, multiloquium, hebetudo intellectûs, tædium orationis, ac dissolutio.

II. In corpore, pigritia, somnolentia, podagra, chitagra, colica, cachexia, plethora, rheumata, omnium morborum turma, ac denique mors accelerata.

III. In utroque *Gula*, inquit Innocentius Papa devilit, cond. hum. *Paradisum clausit, primogenita vendidit, suspendit Pistorum, decollavit Baptistam, Nabuzardan Princeps æoquorum, templum incendit, & Ierusalem totam evertit. Balihasar inter epulas, manum scribentis vidit: & eadem nocte peremptus est à Chaldæis.* Cave igitur tibi, & pone gulæ metas, ut sit tibi longior ætas.

Petitio.

Quis est, Domine, qui non aliquando rapiatur extra necessitatis limites? Quisquis est, magnus est, magnificet nomen tuum; ego verò non sum ille. Quare ad Te confugio, & peto suppliciter, fragilitatem meam corrobora, ut nunquam in cibo potúque excedendo, corpus gravem; nunquam lau-
titias

titias quæram, appetitûs æstum nunquam non moderer, tempus observem, alios non plûs æquo invitem, multò minûs cogam ad edendum vel bibendum; ne cum epulone divite, ad famem sitimque perpetuam condemner, & inter gehennæ flammâs sepultus, aquæ guttulam frustrâ efflagitem.

Aspirationes.

I. *Noli avidus esse in omni epulatione, & non effundas te super omnem escam. Eccli. 37. 12.*

II. *Averte à me, Domine, oris scurrilitatem, & ventris ingluviem. S. Aug. Med. c. 1.*

III. *Utinam, mi JESU, nunquam in cibo, potûque sumendo excederem; sed semper ad alimenta, tanquam ad medicamenta accederem.*

P A S S U S XXI.

Mortificatio Iræ.

T E X T U S.

Omnis amaritudo, & ira, & indignatio tollatur à vobis. Ephes. c. 4. 31.

Cogni-

Cognitio.

Iracundia, seu ira est inordinatus appetitus vindictæ, ut docet D. Thomas 2. 2. q. 46. a. 2. Actus verò ope examinis particularis abolendi sunt.

1. Indignatio. 2. Tumor mentis. 3. Clamor. 4. Verba injuriosa. 5. Facta injuriosa & nocumenta. Comites & asseclæ iram comitari aut subsequi soliti sunt: diffidentia, vindicta, odium, gaudium de malo proximi, voluptas de vindicta; verba vindictam spirantia & minæ, obmurmurationes, increpationes, contentiones, rixæ, altercationes, contumeliæ, blasphemiæ, læsiones ac damna; quæ omnia, radice evulsâ, eliminantur.

Consideratio.

Perpende anima mea, damna & effectus, iracundiæ, ut ad ea avertenda exciteris. Enumerat ea ex parte Magnus Gregorius L. 5. Moral. c. 31. *Per iram, inquit, sapientia perditur, ratio obfuscat, quid agendum sit ignoratur, vita amittitur, iustitia relinquitur, gratia vita socialis deperditur, concordia rumpitur, lux veritatis obfuscat, Sancti Spiritus splendor excutitur.* Aliaque mala innumera accersuntur. Quis igitur iram ebullientem, ejusque paroxysmos compescere ac frænare negligat?

Pe-

Petitio.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi; tolle à me iræ & vindictæ cupiditatem, ut nunquam in corde meo locum reperiat; sed in eo charitas, pietas, mansuetudo, & animi tranquillitas, dominatum teneat.

Aspirationes.

I. *Desine ab ira, & derelinque furorem.*
Psal. 36. 8.

II. *Salvator meus, amove à me furorem ira, & indulge mihi benignus scutum patientia.* S. Aug. Med. c. 1.

III. *Qui irascitur fratri suo, reus erit iudicii.* Matth. 5. v. 22.

P A S S U S XXII.

Mortificatio Acediæ.

T E X T U S.

Quodcumque potest facere manus tua, instanter operare.
Eccli. c. 9. 10.

Cogni-

Cognitio.

ACedia est tædium de exercendis actio-
nibus ad salutem necessariis.

Actus ejus sunt:

1. Exercitia spiritualia remissè obire.
2. Rarò aut nunquam se colligere.
3. Proposita sua assiduè mutare.
4. Otium & carnalia desideria sectari.
5. Colloquia inutilia quærere & frequen-
tare.
6. Homines spiritu ferventes averfari,
& Patres spirituales fugere.

Consideratio.

Animet te , atque è veterno te excitet,
Anima mea , I. Felicitas ferventium Dei
servorum , qui Deo placent , Ei fideliter
serviunt , in spiritu proficiunt , merita au-
gent , & grandem sibi in cælo pro æterni-
tate coronam fabricant. II. Infelicitas &
miseria tepidorum te terreat , de quibus
S. Bernardus serm. 6. de Ascens. *Deficiunt
sub onere ; virgâ & calcaribus indigent ;
quorum brevis & rara compunctio , ani-
malis cogitatio , tepida conservatio : quorum
obedientia sine devotione , sermo sine cir-
cumspèctione , oratio sine attentione , lectio
sine aedificatione ; quos denique vix gehenna
metus inhibet , vix frænat ratio , vix disci-
plina*

plina coërcet, ad ióque inferno appropinquare videntur. III. Infelicitas in morte ac post mortem; tepidam enim vitam excipit, mors plena angustiis, sententia Judicis terribilis, & combustio infernalis. *Iam securis ad radicem posita est: omnis arbor, qua non facit fructum bonum, excidetur, & in ignem mittetur.* Quis igitur torporem non excutiat, ut has misérias ac minas evadat?

Petitio S. Augustini.

O Divini amor Numinis, faucia interioris hominis arcana, tui amoris jaculo, & torpentis medullas jecoris, flammis salutaribus penetrando succende, sanctique fervoris igne illustrando, intima mentis & corporis universa depasce. S. Aug. in med. c. 9.

Aspirationes.

I. *Vinam frigidus esses aut calidus: sed quia tepidus es, incipiam te evomere ex ore meo.* Apoc. c. 3. 15.

II. *Reseca in me Factor mei, otiositatem, somnolentiam, pigritiam, & mentis hebetudinem.* S. Aug. med. c. 1.

III. *Usquequò piger dormies? Usquequò de somno consurges? Surge, grandis enim tibi restat via.*

PASSUS XXIII.

Mortificatio Phantasiæ.

TEXTUS.

*Cor tuum phantasias patitur;
sed ne dederis in illis cor
tuum. Eccli. c. 34. 6.*

Cognitio.

PHantasia, seu potentia imaginandi, appetitum sensitivum dirigit; estque instar aulae cujusdam regiae, in qua vel picturae elegantes & honestae, vel turpes ac foedae suspendi aut affigi queunt; illae ad ornatum; hae vero ad dehonestamentum.

Consideratio.

Ut phantasiae tuae perquam diligenter invigiles, eamque ab imaginibus, mundanis, ridiculis & infornibus, nec non ab indecentibus ac monstrosis figuris & iconibus praeserves, & sanctis potius atque utilibus exornes: Moveat te I. Ejus vis & efficacia in alias potentias; ipsa enim est prima perturbationum & peccatorum causa: quoties enim phantasia foedis imaginibus

bus occupatur, & tanquam præsentibus oblectatur, mox intellectum ad advertendum, iisque immorandum vehementer sollicitat; quo facto, tandem & ipsa voluntas ad consensum pertrahitur. II. Ejus venenata malitia: hæc enim est omnium impurarum, vindicatarum, ambitiosarum, & avararum cogitationum fons & origo. III. Ejus fallacia: illa enim instar vitri concavi, res augendas minuit; & instar convexi, minuendas auget, atque ex musca elephantem, aut ex elephante muscam efficit; totumque animæ regnum perturbat: nunc velut phantasma terrens; nunc velut somnium exhilarans aut contristans, & mentem contrahens aut dilatans. O quot inde, tentationum, perturbationum, & periculorum fluctus exsurgunt!

Petitio.

Tribue mihi, Domine, phantasiam ita probè custodire; ut imaginationes noxias illico proseribam, ne primò intellectum, deinde voluntatem in malum pertrahant, & animæ meæ regnum perturbent.

Aspirationes.

I. Quasi qui apprehendit umbram, & persequitur ventum, sic & qui attendit ad visa mendacia. Eccli. 34. 2.

II. Reseca in me, Factor meū, mentis hebetudinem, cordis cecitatem, & inanium phantasmatum turbam. S. Aug. med c. 1.

III. Libera me, Domine, ab omnibus phantasiis, ad peccatum pertrahentibus.

PASSUS XXIV.

De Mortificatione Appetitūs
& Passionum ejus.

TEXTUS.

Post concupiscentias tuas non eas; si præstes animæ tuæ concupiscentias ejus, faciet te in gaudium inimicis tuis. Eccli. c. 18. 30.

Cognitio.

PASSIO; Græcè πάθος, Latinè perturbatio, est motus sensibilis, seu sensitivus, appetitivæ potentiae seu virtutis, ob imaginationem boni vel mali proveniens. D. Thom. 1. 2. q. 22. a. 3. Appetitus autem duplex est, concupiscibilis & irascibilis: in quibus undecim resident passionēs. In appetitu

petitu concupiscibili sex : scilicet amor, desiderium, gaudium, odium, fuga, tristitia. In appetitu irascibili quinque : Spes, desperatio, audacia, timor, & ira. Quæ omnes, cum divina gratia, frœnandæ, & per Examen Particulare sunt mortificandæ, quantum fieri potest ; & si non evellendæ, (neque enim Stoicorum apathia datur) at saltem supprimendæ, minuendæ, & cohibendæ sunt, ne ad peccatum pertrahant.

Consideratio.

Si passionum nostrarum detrimenta innumera crebrius meditaremur, profundiusque penetrarem, quanto eas studio comprimeremus ! I. Illæ enim hostes nostri sunt : qui teste S. Augustino in Psal. 121. in procœmio, *Ad peritura nos vocant, ad ima precipitant, in profunda demergunt, intellectum excœcant, voluntatem à virtutum studio avocant, memoriam bonorum elidunt, appetitum concitant, rationem persequuntur, corpus in haram & jumentorum stabulum permutant, equo effrœni & indomito similes reddunt, & quò impetus incitaverit, per omnem licentiam nos currere faciunt ; nullâ valetudinis, nullâ famæ, nullâ privati, communisque boni habitâ ratione.* II. Arma sunt passiones, quibus nos Sathan impugnat ; retia, quæ nos

nos capiunt , carnifices , qui nos vexant ; & vix ullam quietis partem nobis relinquunt. III. Veluti procellæ sunt ac fluctus , in se mutuò collisi , qui cordis nostri mare commovent & concutiunt , perturbant & agitant. His autem turbato cordis mari , amamus , quod foret odiendum ; odimus , quod foret amandum ; desideramus fugienda , & fugimus desideranda ; lætamur de tristibus , & dolemus de lætis : hinc peccatorum scaturigo : hinc pugna & colluctatio , ut velimus & nolimus : velimus virtutem , quia bona est ; nolimus , quia difficilis est : velimus vitium , quia jucundum ; nolimus , quia foedum & noxium. O quis è tot laqueis , hostibus , armis & procellis , evellet pedes meos ?

Petitio.

Tu Domine , qui dominaris potestati maris , & motum fluctuum ejus mitigas ; impera ventis passionum mearum ; & fiet in corde meo tranquillitas magna.

Aspirationes.

I. Sub te erit appetitus tuus , & tu dominaberis illius. Gen. c. 4. 7.

II. Libera me , quaeso , Domine , à peccatis & vitiis ; & reple me tuis sanctis virtutibus. S. Aug. med. c. 12.

III. *Infelix ego homo, quis me liberabit de corpore mortis huius, & appetitûs passionibus? Gratia Dei per Dominum nostrum IESUM Christum. Rom. c. 7.*

P A S S U S XXV.

Mortificatio Amoris proprii,
omnium passionum Ducis.

T E X T U S.

*Erunt homines seipsos amantes,
cupidi, elati, superbi. 2.
Tim. 3. 2.*

Cognitio.

A Mor proprius, seu φιλαυλία, id est amor sui ipsius, est, quo quis tantum studet suis commodis, nullâ habitâ ratione, vel divinæ gloriæ, vel alterius finis honesti. Ita S. Basil. Reg. brev. c. 54. S. Gregor. hom. 4. in Ezech.

Actus Amoris proprii, Examini
Particularis limâ abradendi
sunt.

1. Nimius sui amor & æstimatio.

D 4

2. De-

2. Desiderium & amor laudis.
3. Timor contemptus & vilipensionis.
4. Erubescencia ob defectus naturales.
5. Occultatio defectuum & vitiorum.
6. Nimia cura poliendi & perficiendi ea, quæ visuri sunt homines; & negligentia in iis, quæ visurus & probaturus est Deus.
7. Immoderatus amor bonorum temporalium, & voluptatum non necessariorum & illicitarum.
8. Desiderium excellentiæ & honoris super alios.
9. Inordinatus amor propinquorum & amicorum.
10. Inordinatus amor consolationum spiritualium.

Consideratio.

Quis amorem proprium ferro mortificationis confodere non studeat, si malorum iljadem ex eo scaturientem perpendat? I. Amor proprius est excæcator, oculos homini effodiens, ut velut Samsonem, oculis captum, circummagat & ludibrio exponat. *Vehementer oculum cordis claudit amor privatus*, inquit S. Gregorius hom. 4. in Ezech. eoque clauso, *in omnia ista vitia precipitat, quæ recenset Apostolus, cupiditatem, elationem, superbiam, inobedientiam,*

incontinentiam, proterviam, tumorem, & voluptatum amorem. 2. Tim. 3. II. Est ductor & seductor omnium passionum; & veluti cardo, in quo omnis respublica interior vertitur & movetur, omniâque desideria & cogitationes procedunt; quæ omnia reflectit ad seipsum. III. Est quasi idololatra, seipsum pro idolo statuens, cui unicè serviât. Inhiat pulchris, ut pascat visum; curiosis, ut mulceat auditum; dulcibus, ut oblectet gustum; suavis, ut recreet odoratum; mollibus, ut inescet tactum, laudibus, ut referat plausum; dignitatibus, ut honorem reportet. Verbo, in omnibus, quæ agit, quin & in virtutum adeptione, orationis dono, lacrymis solatiis, aliisque spiritualibus, non Deo placere, sed seipsum & commoda sua quærit. O quis venenatum hunc fontem, tantorum malorum, obturabit?

Petitio.

Exstinde ex horto cordis mei, Domine Deus meus, noxiam amoris proprii radicem; ne fructus adeò pestilentes protrudat; sed amorem Tui sincerum, cum gratia tua mihi dona, & dives sum satis.

Aspirationes.

1. Si quis vult post me venire; abnegot seipsum. Matth. c. 16.

II. Fac me, dulcissime Domine, amare Te, & deponere pondus terrenarum concupiscentiarum, & omnium carnalium desideriorum sarcinam. S. Aug. med. c. 35.

III. Auffer à me, Domine, amorem proprium, ut Te solum toto corde diligam!

P A S S U S XXVI.

Mortificatio Intellectûs.

T E X T U S.

Homo, cum in honore esset, non intellexit; comparatus est jumentis insipientibus, & similis factus est illis. Pl. 48. 13.

Cognitio.

INtellectus humanus, Adæ peccato, non levius, quàm voluntas, vulnus accepit; imò gravius & detestabilius: scilicet ignorantiam seu cœcitatem; quâ homo & in notione veritatis errat; & quid à se, vel ab alio fieri, aut vitari debeat, ignorat. Atque ex hac radice prima, omnes ferè errores, defectus, & peccata propullulant.

Con-

Consideratio.

O si quis innumeros intellectus errores, obscuritates, hallucinationes, insipientias, temeritates, curiositates, pertinacias; & innumera inde ebullientia peccata intimè perpenderet; quàm ardentè Spiritus, sancti dona, adversus hæc mala postularèt?

Petitio.

O divine Spiritus! 1. Pressus sum *ignorantiâ*: sæpe enim ignoro, quid credere, quid orare, quid facere vel omittere debeam: obsecro Te, dono *Sapientiæ* me illumina. 2. Sæpe *insipiens* & *inconsideratus* sum, tam in verbis, quàm in operibus, dono *intellectus* exorna me. 3. *Temerarius* sum, in suspicando, judicando & condemnando: contra id, dono *consilii* obarna me. 4. *Instabilis* sum in judiciis & bonis propositis; condecora me dono *fortitudinis*. 5. *Pertinax* sum in defendendo proprio iudicio, instrue me dono *Scientiæ*. 6. Regnat in me mundi, carnisque *prudentia*; muni me dono *pietatis*. 7. *Curiositas* in multis ad me non spectantibus, mihi dominatur, siceno *timoris Domini* me cohibe; ut donis hisce septenis insignitus, sim nova domus sapientiæ, septem columnis innixa; in qua perpetuò habites.

Aspirationes.

I. Deus meus: *Da mihi intellectum, & vivam.* Psal. 118.

II. Da mihi, Domine, ut videam & cognoscam, quæ oportet: *Culpa enim nox, mentis nostra oculum obscuritate perculit: & cum ad superna lucis radium, aciem mentis erigimus, ipsâ infirmitatis nostra obscuritate caligamus.* S. Gregor. 4. moral. c. 22.

III. Deus, qui intellectum das parvulis, da, ut intellectus defectus intelligam atque emendem.

PASSUS XXVII.

Mortificatio propriæ Voluntatis.

TEXTUS.

A voluntate tua avertere. Eccli. c. 18. 30.

Cognitio.

Voluntas propria dicitur, quæ ita est nostra, ut in eo, quod volumus, non sit
fit

fit Deo, proximisque communis. S. Bernard. serm. 3. de resurr. Ut si velis dormire, aut vigilare, eo tempore, quò non est secundum voluntatem Divinam & Superiorum. Atque hæc voluntas strenuè est mortificanda in omnibus, internis & externis, temporalibus & spiritualibus; ita ut nihil propter nos ipsos, aut propter voluntatem nostram explendam cupiamus, vel faciamus. Ac proinde observanda sequentia:

1. Mala non sunt facienda, neque magna, neque parva.
2. Bona facienda sunt, non propter nos, sed propter Deum.
3. Opera studiosè peragenda sunt; sed ita, ut ea relinquere, aut cum aliis permutare, si juberet obedientia, parati simus.
4. Bonum commune communitatis, propriis commodis nostris præferendum est.
5. Ad vincendam voluntatem propriam; eligendum potius est, subesse, quàm præesse.

Consideratio.

O quis innumera propriæ voluntatis detrimenta animo volvens, eam non penitus suppressere allaboret. Nam I. *Voluntas propria est inimica DEO.* *Propria voluntas*

DEO *semper inimicatur*, ait S. Laurentius Justinianus de discipl. c. 7. *dominari toto posse conatur, rationis iudicium extorquet, suo id faciens arbitrio militare.* II. Est inimica Superioribus; pergit enim l. c. idem sanctus Patriarcha: *Non maioribus acquiescit, non reueretur, non obtemperat, nulli subesse potest; nec commoditate flectitur, nec minis humiliatur.* III. Est inimica sibi & proximis; Illa enim *semper procax est, effrœnata in locutione, incomposita in moribus, inordinata in affectionibus, ignara sui, & à proximi dilectionis aliena.* O malum detestabile! O antiqua nequitia, quantum dominaris! Per te Angelorum ruina facta est: per te Adam innocentia stolâ orbatu est: tu amicitiarum iura violas; tu conjugum divortia facis, tu bellorum discordias generas, tu pacem fugas, tu cunctum perturbas Orbem, & plurimis replet flagitiis: tu infernum ditas, & gehennalibus flammis fomentum subministras. Idem l. c.

Petitio.

Exue me, Domine, voluntate propria; tot malorum radice; ut sanctam voluntatem tuam in terra; sicut Angeli in cælo, perfectè adimpleam.

Aspi-

Aspirationes.

I. *Pater, non mea, sed tua voluntas fiat.*
Lucæ c. 22.

II. *Cesset voluntas propria, & infernus non erit.* S. Bernard.

III. *Da mihi, Domine, in cunctis propriam meam voluntatem abnegare; ut tuam sequar in omnibus.*

CLAUSULA VIÆ PURGATIVÆ.

LEctor benevole, antedicti Viæ Purgativæ passus ob oculos tibi ponunt, lolia & zizania, examinis particularis runcinâ excindenda; ut impleas illud Jeremiæ c. 1. *Constitui te hodie, ut evellas & destruas, & disperdas, & dissipes*, nimirum peccata, vitia, passiones, pravas inclinationes & consuetudines; Hoc autem utcunque peracto, alteram perfectionis viam ingredi, *ut aedifices & plantes; aedifices domum perfectionis, & plantes germina, floresque virtutum: de quibus in viis sequentibus agemus.*

